

ning, vil Bogfæstelsen kunne udføres paa Timer i Stedet for, at der nu medgaaar Uger og Maaneder. Nu vil jeg ikke sige, at man skulde paalægge den private den Forpligtelse, at han skulde indlevere Dobbelteksemplar, men han vil have saa stor Fordel deraf, at det i de allerfleste Tilfælde vil ske. Over for den, der kun indleverer eet Eksempplar, vil den gamle Form, Indførelse i en Protokol, være nødvendig, men Læsning i Retten vil i alt Fald bortfalde, hvilket vil spare Tid. Jeg nævner dette i korte Træk, fordi Tinglæsningsinstituttet hænger sammen med hele Retsordningen, og der er den største Trang til, at samtidig med denne Reform Tinglæsningen ogsaa omformes til en rationel, betryggende ordnet Bogfæstelse.

Altsaa Tinglæsningen kan man ganske rolig lade gaa over fra Retten til Øvrigheden. Saa kommer jeg til Notarialforretningerne. De have slet intet med Dømmerhvervet at gøre. Det bemærkes ogsaa af et Mindretal — tror jeg det er — i Kommissionen. Jeg anser det for ganske utvivlsomt, at de, uden at der kan gøres nogen som helst Indvending derimod, kunne gaa over til Øvrigheden. Ogsaa Udmeldelserne selvfølgelig. Med Hensyn til Fogedforretningerne maa man huske paa, at en meget stor Del deraf ikke alene nu foretages, men ogsaa fremtidig efter borgerlig Retsplejes § 447 vil blive foretaget af Sognefogeden, og en Forretning, der foretages af Sognefogeden, tilkendegiver sig dog selv som ikke værende nogen Retsforretning. Dertil kommer ogsaa, at medens under den hidtilværende Ordning en Retsvist, som opstaaer for Fogeden, behandles af ham og paakendes ved Kendelse af ham, foretager Kommissionen og Regeringsforslaget en væsentlig Forandring heri, navnlig i §§ 401 og 407, idet saadanne Tvistigheder, som opstaa der, henvises til de almindelige Retter. Det viser sig altsaa tydelig, at Kommissionen selv væsentlig opfatter Fogedvirksomheden ikke som nogen Dommervirksomhed, og der vil efter Forretningernes Art og Karakter efter mit Syn derpaa ikke være noget til Hinder for at henlægge dem til Øvrigheden i Stedet for til Dommerne. Dette vil kun være et rent Hensigtsmæssighedsspørgsmaal. Hvad Auktionsforretningerne angaar, som ogsaa efter Udkastet ere henlagte til Dommeren, er det dog en aldeles given Sag, at deres forvaltende Karakter er oplagt. Og nu Skiftesagerne. Det er jo dem, der have det nærmeste Slægtskab med Retsforretninger, men man maa dog huske, at det

allervæsentligste af, hvad en Skifteret eller Skifteforvalter gør, er og bliver Forvaltning; den mindste Del deraf er kendende og dømmende, og har det været saaledes hidtil, vil det endnu mere være det efter Forslaget. Thi efter Kommissionens Forslag, navnlig Borgerlig Retspleje § 503 og § 515, blive de retslige Tvistigheder, som opstaa for Skifteretten, at henvise til Afgørelse ved almindelig Ret. Der er saaledes ikke begrebsmæssig noget i Vejen for at lade Øvrigheden have Skifteforvaltningen. Det ligger jo ogsaa i selve Ordet, som det findes i Loven og staaer i Forslaget, at en Skifteforvalter er en Embedsmand, der forvalter. Og hvad særlig Kjøbenhavn angaar, kan der vist ikke være Tvivl om, at Skiftevesenets Bestyrelse lider under den Ordning, der nu finder Sted, derved, at Assessorer i Overretten eller fremtidig Landsdommere i Omgang komme til at befatte sig med Skifteforretninger, efter det ny Forslag ganske vist noget mindre ustadigt, men dog alligevel ikke fast. Disse Forretninger vare langt bedre tjente med, at der var fast ansatte Skifteforvaltere, som havde de Forretninger under sig og ikke vare Medlemmer af Landsretten.

Henlægger man nu de omtalte Forretninger eller væsentlige Dele deraf til Øvrigheden i Stedet for til Dommerne, vil man kunne formindske Dommernes Antal meget betydeligt, jeg vil sige med noget som henimod Halvdelen. De Retskredse, der da fremkomme, ville ikke være Landsdele, de ville heller ikke være Herreder eller Birker, men blive større. De maatte have en særlig Benævnelse, og naar man ikke vil bruge disse halvtvdske Udtryk, Kredse eller deslige, som vor Lovgivning begynder at lide af, var der vist ingen Betegnelse, som laa nærmere der end den gamle og ikke helt uddøde Betegnelse: et Sysse. Ved en saadan Omordning vil man kunne spare et Par Hundrede Tusind Kroner om Aaret, og man vil kunne faa en Ordning, som Befolkningen er fuldstændig tjent med — alle de Forretninger, som den trænger til at have nær ved sig, beholder den nær ved sig — og tilmed vil Retsplejen vinde derved; den kan umuligt andet end vinde ved, at Dommeren saa rent som muligt bliver Dommer og intet andet. Jeg tror altsaa, at det er i denne Retning, med de Midler, som jeg her har antydnet, at man skulde søge at bortrydde den store Hindring for Reformens Gennemførelse, som ligger i dens Personales ganske overordentlige Bekostelighed.